

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 3. De accessu Sacerdotis ad Altare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

obumbrasti caput meum in die belli. Obiter quoque per Amictum monetur Sacerdos, maximam servare oculorum modestiam, cum pergit ad Altare, & ibi manet, & ab eo redit, nihil prorsus aspiciendo, nisi quod necessarium est, ut videat quod facit.

Alba totum corpus tegens innocentiam, simplicitatem, puritatem, animique candorem & pulchritudinem indicat, quæ totum Sacerdotem complecti & exornare intus & extra debet, atque in omnibus operibus ejus splendere, ut sit sanctus & immaculatus in conspectu Dei, seque talem semper exhibeat divinis mysteriis celebrandis.

Cingulum indicium est Castitatis, quæ in Sacerdote ita splendere debet, ut nullam prorsus tam in corpore quam in corde admittat labem. In cuius rei typum jussit olim Deus, ut comedentes Agnum accingerent renes suos: & ipse Christus ait, *Sint lumbi vestri præcincti*. Idem quoque B. Joanni apparuit in Apocalypsi præcinctus zonâ aureâ, ut nimirum intelligamus oportere nos omnes affectus purificare, amorem carnalem vincere spirituali, quod est aurum charitatis.

Manipulus præmissio crucis osculo sinistro brachio insertus ostendit lacrymas, dolorem, & poenitentiam, quibus lugere peccata ac perpetuo dolere Sacerdos debet; carnis item & Spiritus mortificationem; & humilitatem, quæ accedendum est ad Altare; tum futuram bonorum operum retributionem, sicut Psalmographus cecinit: *Euntes ibant & flebant mittentes semina sua: venientes autem venient cum exultatione portantes manipulos suos*.

Stola collo superposita, & in modum crucis per medium pectoris ducta demonstrat Sacerdotem teneri, se Deo unire & quodammodo colligare, suamque crucem Dei causâ patienter ferre, divinæ legi cum omni obedientia se subicere, ejusque jugum alacriter portare, ac semper memorem esse mandatorum Dei ad faciendum ea.

Casula, quæ cæteris vestibus splendidior & pretiosior illis superinduitur, signum est Charitatis, quæ reliquis virtutibus excelssior omnibus supereminet tanquam illarum Regina, & vinculum perfectionis. Omnes enim sine ea sunt imperfectæ, ab ea pendent omnia mandata divinæ Legis, & omnia bona in ipsa continentur. Sicut autem Casula in duas partes dividitur, ita charitas duplex est, erga Deum & proximum: & sicut

illa varios exigit colores juxta temporis aut festivitatis diversitatem; ita hæc varios affectus, nunc lætitiæ ob Dei magnalia, nunc gratitudinis ob ejus beneficia, nunc fortitudinis in adversis, nunc tristitiæ ob propria & aliena peccata.

Hæc sunt præcipuæ virtutes, quas vestes Sacerdotales significant, quarum actibus induere se debet Sacerdos, ut suum dignè offerat sacrificium. Consuetas autem Ecclesiæ preces singulis indumentis accommodatas attentè & devotè recitabit, & cum indutus fuerit, seipsum considerabit tanquam Lupum in vestimentis Ovium, & rubore suffusus veniam à Deo flagitabit.

S. III.

De accessu Sacerdotis ad Altare.

SI ad omnes sacras functiones sanctè accedendum, & omnes sanctè peragenda sunt: multo majori sanctitate hoc divinum Sacrificium offerendum est, quo nihil sanctius, nihil excellentius, nihil divinius esse potest. Ad hoc omni conatu niti debes, Christiane Sacerdos, si tam sublimi & tremendo ministerio ritè & perfectè fungi desideras. Qua in re ut tibi prosim, documenta quædam generalia præmittam: deindè singillatim proponam aliquot considerationes pro singulis Sacrificii partibus, ex quibus pios elicere affectus possis, & mentem utiliter occupare, ne distrahatur. Nequè deterearis, si hujusmodi considerationes & affectus aliquantò fusiùs explicavero: licet enim multis verbis describantur, possunt tamen in momento elici, nec Missæ celebrationem solito prolixior reddent, ut reipsâ experieris; nam ipso usu memoriæ tenaciter insidentur, adeo ut eos quasi naturaliter eliciturus sis, absque ulla confusione, aut capitis fatigatione. Primum generale documentum est, ne toto Sacrificii tempore Deum offendas ullo peccato veniali: nec ullo defectu & imperfectione tam venerandi Sacrificii excellentiam contamines. Id verò assequeris, si eâ reverentiâ, attentione & devotione celebraveris, quæ omnem vel levissimam animi evagationem excludat: si exactissimè & scrupulosissimè observaveris, quidquid in Missali præscribitur circa ritus & cæremônias, eo modo, quo à viris seriò perfectioni incumben- tibus observari solent.

Secundo, omnia verba, quæ sive elata, sive submissâ voce proferuntur, clarè, distinctè, ferventer, & absque ulla festinatione pronun-

nunciabis, nihil interim mente revolvens, quantumvis bonum & sanctum videatur, quod à propria & litterali verborum significatione alienum sit, ut te menti Ecclesiæ conformes, quæ omnes Missæ preces, lectiones, & sententias magno cum delectu ad Sacerdotis & astantium instructionem & devotionem selegit. Ad hoc autem plurimum proderit, omnes Missæ ritus perspectos habere, eaque omnia probè intelligere, quæ tum in Lectionibus, Collectis, Evangelio, Versibus, & cæteris hujusmodi, tum in Canone continentur, quæ facillè discas ex eorum lectione, qui de officii Ecclesiasticis scripserunt, quales sunt Isidorus, Amalarius, Rabanus, Berno, Hugo Victorinus, Rupertus Abbas, Dionysius item in libro de Ecclesiastica Hierarchia, Germanus in Theoria rerum Ecclesiasticarum; & ex recentioribus Gabriël Biel in Canonem, Durandus in Rationali, Joannes Baptista Scortia de Sacrificio Missæ, & alii plures. Affectus verò elicies, quales infra proponam, eorum quæ recitas & agis sensui & significationi convenientes.

Tertiò, sicut in Missali præcipitur, antequam sacris te vestibus induas, Missam celebrandam perquires, perleges, & ad ea quæ dicturus es signacula ordinabis, ne te postea contingat aut in verbis hæsitare, aut in cæremoniis deficere, & perturbari.

Quartò, processurus ad Altare, Crucifixum vel aliam imaginem humillimâ inclinatione salutabis, te tanto ministerio indignum reputans, atque idè ipsius Christi, Sanctorumque opem implorabis. Tum ipsum Christum mente intue-re, quasi Cruce onustum, & ad Calvariaë montem iturum, ante te incedentem. Sequere ipsum primarium offerentem, cujus passio & mors à te debet repræsentari; sequere, inquam, cum modestia & gravitate, & agmina Angelorum te undique stipantia venerare, teque existima ex hoc mundo in Cælum transferri.

Quintò, Cùm perveneris ad Altare, Cælum tibi desuper veluti apertum contemplare, & Curiam cælestem, Deumque ipsum spectantem te pro universa Ecclesia hostiam litantem immaculatam. Memineris, pœnam mortis olim indictam bestiaë quæ montem tetigisset, idque tibi applica hominum pessimo, & timorem concipe. Mox in Deum affurgens, satage quantum potes ferventissimos actus charitatis elicere, cupiens in Christum totus converti, eique simillimus fieri virtutum imitatione. Cùm denique librum aperis, memor esto libri, quem aperuit Agnus,

& septem signaculorum ejus; & desideria Christi fidem in univèrsum orbem propagari.

§. IV.

De initio Missæ usque ad Introitum.

C Alice ritè collocato & Missali aperto stans paulisper in medio Altaris, & factâ cruci inclinatione te cum Abrahamo quasi pulverem & cinerem ante conspectum Domini confiteberis, imitans Christum, qui cælos inclinavit & descendit formam servi accipiens: quò enim humilior fueris, eò gratior & acceptior erit Deo oblatio tua. Mox descendens ad crepidinem Altaris, Verbi æterni Incarnationem recole, ejusque dilectionem & admirabilem promptitudinem ad opus nostræ Redemptionis suscipiendum. Iteratâ autem inclinatione te intimè humilia, & Deum adora pro omni creatura. Dum signo Crucis te signans dicis, *In nomine Patris & Filii, & Spiritus Sancti*; animadvertes, quale & quantum sit nomen, à quo sacrificium auspicas, & sic te gere, ut tantam deceat Majestatem. Magni momenti est, Sanctissimæ Trinitatis præsentiam initio concipere, & ab ea nunquam desistere; ad ipsam enim & ad ejus gloriam oblatio dirigitur, ejusque memoria robur tribuit ad improbos hostium conatus elidendos, qui semper tentant variis & inutilibus curis, atque imaginationibus mentem à sacrificio avocare. Sic conceptâ Dei præsentia, duos affectus raptim elicies, Fidei contra infideles Trinitatem negantes, & recordationis Crucis Christi, atque passionis in ea completæ, ex qua fluxerunt omnia bona. Hos autem affectus ad omnè signum crucis renovabis.

Sequitur antiphona, *Introibo ad altare Dei*, quæ ter repetitur ante psalmum, in ipso, & post ipsum; ut intelligas spirituali impulsu & alacritate, ac summâ veneratione totam Missæ actionem peragendam esse, omni abjectâ tepiditate. Admirare Dei bonitatem, qui te vocavit ad Altare suum: quis enim es tu, ut audeas ad ipsum introire? Ora abscondi in abscondito faciei Domini à conturbatione malorum spirituum; ne immittentes tetra phantasmata divinum perturbent ministerium. Ora etiam renovari in te animæ juventutem, quæ est fervor spiritus, ex quo vera & solida lætitia procedit.

Ad primum versiculum psalmi, *Judica me Deus*, considera, eâ præparatione & dispositione ad altare accedendum esse, ut Dei judicium non per-